

Prof. univ. dr. hab. Sergiu MUSTEAȚĂ

Rezumatul rezultatelor științifice individuale privind originalitatea și aportul la dezvoltarea științei și importanța lor pentru economia națională (2022-2023)

În anii 2022-2023, subsemnatul a publicat studiul *Sporirea încrederii între comunitățile de pe ambele maluri ale Nistrului prin intermediul culturii* în limbile română și engleză, 2 volume de documente însoțite de comentarii dedicate colaborării lui *Paul Goma cu Radio Europa Liberă*, 3 articole în reviste academice, dintre care două în Baza de Date Scopus, 18 articole în culegeri colective de studii, dintre care 5 editate în Republica Moldova și 13 peste hotare (Elveția, Germania, India, Marea Britanie, Polonia și România), 2 recenzii a unor monografii și 11 rezumate ale comunicărilor la conferințe științifice. În același timp, am coordonat publicarea a 6 volume de studii colective și am fost editor a 4 monografii din Seria *Istorie și Documente Necunoscute*. Totodată, în această perioadă am participat cu prezentări și comunicări la 56 de conferințe științifice naționale și internaționale. Anii 2022-2023 au fost esențiali în finalizarea proiectului *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova*, finanțat de către ANCD, unde am fost director și care s-a încheiat cu 5 monografii, 2 culegeri de studii, 41 de articole publicate în reviste acreditate/incluse în Baze de Date internaționale, 4 capitole din monografii colective, 88 de rezumate ale comunicărilor la conferințe naționale și internaționale etc. La fel, în acești ani am condus săpăturile arheologice din castelul Soroca și din municipiul Chișinău, care au dat rezultate excepționale privind dezvoltarea comunităților din aceste situri istorice de importanță națională.

Studiile publicate în anii 2022-2023 se încadrează în următoarele domenii: arheologie, istorie și patrimoniu cultural. Astfel, cele din domeniul arheologiei sunt actuale prin faptul că au pus în circuitul științific noi date privind castelul Soroca și arheologia urbană a Chișinăului, provenite din cercetările proprii din ultimii ani. În cazul castelului Soroca s-au publicat date necunoscute până în 2022 privind capcanele – „gurile de lup” de la intrarea în castel și detalii privind construcțiile de piatră din incinta citadelei, iar cele de la Chișinău s-au evidențiat prind diversitate și multitudinea de noutăți științifice, precum ar fi urmele muzeului bisericesc, cimitirul medieval din zona centrală a târgului orașului necunoscut anterior, noi date privind biserica Sf. Constantin și Elena și urmele bisericii Sf. Mihail și Gavriil, demolată abuziv de autoritățile sovietice.

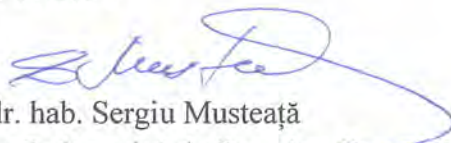
În articolul „Implementarea Convenției europene privind protecția patrimoniului arheologic (revizuită, Valletta, 1992) în Republica Moldova: realizări, probleme și perspective” este analizat modul de implementare a unei convenții europene asumate de către Republica Moldova prin armonizarea legislației naționale. Acest studiu este, de fapt, o evaluare atât calitativă cât și critică a dezvoltării legislației civile și penale în vederea unei mai bune protejări a moștenirii arheologice de pe teritoriul țării noastre. Astfel, prin acest studiu putem observa starea actuală a cadrului juridic în domeniul patrimoniului arheologic și perspectivele de aliniere la bunele practici europene de protejare. Publicarea studiilor „Moldovan-Polish Relations: The Case of Soroca Fortress” și „Soroca Castle: An Example of Research and Preservation of the Built Heritage from the Republic of Moldova” în volume colective din Polonia și India contribuie la diseminarea rezultatelor descoperirilor arheologice în mediile academice de pe mapamond și la o mai bună cunoaștere a istoriei acestui castel.

Volumele de documente dedicate lui Paul Goma și Europa Liberă sunt novatoare și actuale prin faptul că sunt puse la dispoziția cititorului documente inedite din Arhiva Hoover, SUA și care demonstrează colaborarea productivă a reputatului scriitor și disident român cu RFE/RL, unul din cele mai importante posturi de radio occidentale din perioada Războiului Rece. Analiza de la început este o sinteză a colaborării lui Paul Goma cu Radio Europa Liberă, a modului în care s-au construit relațiile între scriitor și angajații Serviciul Românesc al Europei Libere. Această publicație completează seria de culegeri de documente *Pe urmele Europei Libere*, care a ajuns la 7 volume și care valorifică un fond inedit de resurse arhivistice ce ne permit cunoașterea modului prin care au fost prezentate probleme privind istoria Basarabiei și realitățile Moldovei Sovietice la microfonul RFE/RL în perioada Războiului Rece.

Din domeniul istoriei fac parte și articole dedicate istoriei recente a Republicii Moldova. Spre exemplu articolul „1989 – Annus Mirabilis for The Moldavian SSR”, demonstrează rolul anului 1989 în procesul de restructurare și emancipare națională în RSS Moldovenească, iar studiul „Western Neighbors in Ukrainian History Textbooks: Case Studies of the Republic of Moldova and Romania” reprezintă o analiză comparativă a modului în care este sunt reprezentate Republica Moldova și România în manualele de istorie din Ucraina. Din această cercetare se poate observa că în manualele ucrainene de istorie vecinii de la vest sunt tratați, în cea mai mare parte, în stilul istoriografiei sovietice, ceea ce nu face față tratatelor de prietenie semnate între aceste state și abordarea istorică obiectivă.

Studiul „The Political Developments of the Republic of Moldova vs. the European Union Integration Process” analizează modul în care parcursul european al Republicii Moldova a fost influențat de partidele și mișcările politice. La fel, este analizată pe baza rezultatelor sondajelor sociologice și percepția populației față de procesele de integrare vs. curentul eurosceptic.

Chișinău, 18.09.2024

Prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău